

СТАНОВИЩЕ

от **проф. д-р Николина Р. Попова – Димитрова**

член на жури със заповед №29 от 13.02.2024 г. от Ректора на МВБУ-гр. Ботевград, в

конкурс за заемане на академичната длъжност “доцент”

по професионално направление 3.9 “ Туризъм (Устойчиво регионално развитие на туризма)”, обявен от МВБУ – гр. Ботевград, ДВ. бр. 103 от 12.12. 2023 г., с един кандидат

гл. ас. д-р Десислава Иванова Алексова

Изисквания към кандидата

според ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ)

Кандидатът в конкурса е роден на 23.08.1979 г. в гр. София.. Висшето си образование завършва в Нов български университет (НБУ), София, където придобива ОКС „бакалавър“ по „Туризъм“, специализация „Културен туризъм“ (1998-2002 г.), ОКС „магистър“ по „Международен туризъм“ (2002-2003 г.), специализация „Алтернативен туризъм“. През 2019 г. придобива ОНС „доктор“ в МВБУ – гр. Ботевград по научната специалност 3.9. „Туризъм”, област „Социални, стопански и правни науки” . Кандидатът е с дългогодишен преподавателски опит по туризъм – от 2007 до 2012 е хоноруван асистент в МВБУ, а от 2012- досега, е на постоянен трудов договор в МВБУ. Наред с това се отличава с активна професионална дейност, пряко свързана с туризма в частния и публичния сектор. Участва в **специализирани съвети** и работни групи: Консултативен съвет към министъра на туризма (от 2020 г.), Обществен съвет към Министерство на туризма (от 2017 г.), Консултативен съвет по въпросите, свързани с туризма в община Ботевград (09.2017-03.2018), Съвет за устойчиво развитие на туризма, опазване на природата и културното наследство (от 2014 г.), Експертен съвет на Форум културно наследство в област туризъм (от 2015 г.), Междуведомствен съвет на кадрите в туризма (член на МВБУ от 2016 г.).

Натрупаният опит допринася за постигане на високо качество на преподаване.

Изисквания към учебната дейност

Според представената справка за четени дисциплини през последните 5 години

Десислава Алексова е титуляр на 7 учебни дисциплини, от които една в магистърска програма „Ризорт и СПА туризъм“. Това свидетелства, че натоварването на кандидата е в съответствие с норматива на МВБУ от 360 ч. годишна заетост.

Изисквания към научно-изследователската дейност

Кандидатът за „доцент“ покрива минималните изисквания към научната, преподавателската и/или художествено-творческата дейност на кандидатите за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионални направления, съобразени с ППЗРАСРБ (групи показатели А-Д) и съответен брой точки: **А 50/50, В 100/100, Г 444.5/200, Д 265/50**, или общо **859.5** при изискуеми **400** брой точки.

Библиографската справка на публикациите на д-р Десислава Алексова обхващат периода 2009-2023 г. Те са разпределени по групи показатели както следва:

Група А Показател 1 Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор", 1 бр.

Група В Показател 3. Хабилитационен труд – монография, **1 бр.**

Група Г. Показател 5. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор", 1бр.

Група Г. Показател 6. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, **1 бр.**

Група Г Показател 7. Статии и доклади, публикувани нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове - **45 бр.**

Група Г Показател 8. Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – **1 бр.**

Група Г Показател 9. Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – **1бр.**

Представеният списък с **публикации** включва общо 54 броя. От тях, изготвеният становище, приспада две публикации: № 19 от **Група Г** Показател 7.– включен в списъка на публикациите в дисертационния труд и № 34. – съвпадащ изцяло с темата на дисертационния труд, Според тематичния фокус на публикациите обособяваме следните основни направления:

- 1) Видове туризъм – различни аспекти, свързани с устойчивото развитие на природни и културни ресурси и атракции (№№ 5, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 25, 29, 35, 36, 42, 44, 47, 48, 50, 52,53,);
- 2) Устойчив туризъм – различни аспекти (№№ 3, 4, 6, 7, 10, 16, 17, 18, 21, 23, 24, 37, 38, 43,51,54);
- 3) Териториално планиране и туристическа политика (№№ 20, 22, 28, 33, 41);
- 4) Образование и обучение в туризма (№№ 26, 30, 31, 40, 49).
- 5) Конкуентоспособност на туристическите дестинации (№ 27, 39);
- 6) Туристически маркетинг (№№32);

Посочените направления съответстват на интердисциплинарния характер на туризма, респективно на изследователската тематика на продукцията на кандидата за „доцент“.

Основният изследователски труд на кандидата е монографията „Устойчиво развитие на община Чипровци като туристическа дестинация. Създаване на туристически бранд и стратегическо планиране“ 2021, Тя представлява сполучлив синтез на цялостната творческа дейност на кандидата и съдържа безспорни приноси от теоретико-методичен и практически аспект. Монографичният труд разглежда всички основни аспекти на устойчивото туристическо развитие на локално пространствено ниво и е построен, следвайки ясен изследователски план в рамките на адекватна методологическа рамка. Присъстват всички необходими структурни елементи, съобразени с тематичната специфика. Резултатите и изводите са обосновани чрез използване на адекватна изследователска процедура и изследователски инструментариум, респективно методи на изследване. Проведено е мащабно емпирично изследване на устойчивото туристическо развитие на ниво община. Чрез социологически методи – анкети, фокус групи, задълбочен интервюта, е получена голяма база данни, разкриваща нагласите и поведенческите модели на ключови фактори, влияещи върху развитието на туризма на локално ниво.

Приносите в представената Справка за приносния характер на трудовете са твърде много и на места са приравнени към типичните за различните етапи на всяко изследване

елементи, които нямат приносен характер. Независимо от посочената неточност приемаме наличие на съществени научни приноси, както следва:

1. **Теоретико-методични приноси** – получен е значителен обем емпирична информация, свързана с профила на туристите, нагласите на местното население, вижданията на бизнес субектите и публичната власти за устойчивото развитие на туризма. Предложено е микрорайониране (туристическо зонирание) и са изведени индикатори за мониторинг на устойчивия туризъм ETIS на ниво община.

2. **Практическа приложимост** – приложеният модел, вкл. критерии и индикатори, за мониторинг и оценка на устойчивостта на туризма на ниво община е с широка приложимост. Това обстоятелство позволява сравнимост на резултатите при провеждане на подобен род изследвания. Резултатите, получени от проведеното мащабно изследване са обективната основа за разработване на политики и стратегически планови документи за устойчиво развитие на туризма в основните изследвани общини Чипровци и Ботевград.

Цитирания

Въз основа на приложена справка от НАЦИД за цитирания от 2005 - 2023 г. са намерени общо 46 броя цитирания от базата данни на WEB OF SCIENCE, SCOPUS и други бази данни. Друга справка на НАЦИД от 20.10.2023 г. за импакт фактор на списания, в които са намерени цитирания на публикации на Десислава Иванова Алексова показва 2 списания: *Miscellanea geographica – regional studies on development 2022*, ISSN 2084-6118, IF – 0.8, SGR 0.198 *Worldwide Hospitality and Tourism Themes 2020*, ISSN 1755 – 4217, IF – 0.0, SGR 0.392.

Критични бележки и препоръки

Като основна критична бележка ще посочим необходимостта от по-голяма прецизност при боравене с общоприети термини, трайно наложили се в академичната литература, особено при предлагане на нови дефиниции, които следва да стъпват на сериозен сравнителен анализ.

Позволяваме си да препоръчаме на кандидата за „доцент“ да стесни тематичния изследователски фокус върху аспектите на териториалната организация и териториалното планиране на туризма на регионално ниво в съответствие с темата на обявения конкурс.

Представената по конкурса **продукция** съдържа следните **сравнителни предимства**:

- 1) Изследване на ключови въпроси, свързани с фундаменталния аспект на устойчивостта на туризма – политика и планиране на локално ниво, конкурентоспособност и пр.;
- 2) Използване на широк арсенал от методи за изследване от различни научни сфери, съчетани в подходяща методическа рамки за изследване на устойчивостта в развитието на туризма на ниво община;
- 3) Прилагане на емпиричен подход с генериране на значителен обем първична информация, обогатяваща познанието за развитието на туризма на ниво община в България.

Приносите са лично дело на кандидата за «доцент».

Библиографският апарат е ползван коректно. Не са констатирани недопустими взаимствания от други автори.

Заключение

От направената проверка на представените материали за конкурса **нарушения в процедурата не са констатирани..**

Въз основа на запознаването с документите по конкурса за „доцент“ и оценката на представените публикации могат да бъдат направени следните изводи за кандидата:

1. В конкурса той е **единствен кандидат**;
2. Придобил е образователната и научна степен **“доктор”**;
3. Заема академичната длъжност **“главен асистент.”** в МВБУ – гр. Ботевград., обявил конкурса;
4. Осигурена му е необходимата **аудиторна и извън аудиторна заетост**;
5. Чете пълни **лекционни** курсове по учебни дисциплини в ОКС “бакалавър” и в ОКС “магистър” ;
6. **Представена и приета за становище** е достатъчна по обем, несвързана с докторската теза, научна продукция,;
7. Документирани са 46 цитирания, в т.ч. 2 в списания с импакт фактор;
8. Кандидатът за доцент покрива минималните изисквания към научната и преподавателската дейност за заемане на академичната длъжност „доцент“ по ПН

Туризм, съобразени с ППЗРАСРБ (групи показатели А-Д) със събрани общо **859.5** при изискуеми **400** брой точки;

9. В своята съвкупност представените за рецензиране публикации от кандидата съдържат **научно-приложни приноси**, с които се доразвива научното знание в областта на обявения конкурс.

Считаме, че по критериите и показателите за учебната и научно-изследователската дейност гл. ас. д-р Десислава Иванова Алексова отговаря на **изискванията** на ППЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност “**доцент**” по професионално направление 3.9 Туризм (Устойчиво регионално развитие на туризма)”

София,

03.04.2024 г.

Изготвил становището:

/ проф. д-р Николина Попова/